

Účast veřejnosti na rozhodovacích procesech v rámci ochrany životního prostředí

Abstrakt

Hlavním cílem této disertační práce je analyzovat stávající právní úpravu účasti veřejnosti na rozhodovacích procesech významných z hlediska ochrany životního prostředí v ČR a na podkladě takto nabytých poznatků přispět k dalšímu rozvoji tohoto institutu. Účast veřejnosti na rozhodovacích procesech představuje významný nástroj ochrany životního prostředí, a to ať již na něj nahlížíme z pohledu práva každého na příznivé životní prostředí, nebo jako na samostatnou hodnotu, kterou je nezbytné chránit pro ni samotnou. V právním řádu ČR se jedná o institut poměrně nový. K jeho pozvolnému zakotvení do české právní úpravy dochází až v posledních 30 letech, a to zejména v souvislosti s přistoupením ČR k Aarhuské úmluvě a vstupem do Evropské unie. Přes jeho uznání na mezinárodní úrovni, závazky vyplývající pro ČR z Aarhuské úmluvy a práva EU a řadu pozitivních projevů, které se sebou přináší, došlo v posledních letech v ČR k zásadnímu omezení možnosti veřejnosti účastnit se environmentálního rozhodování. Disertační práce se proto vedle rozboru aktuální právní úpravy v omezeném rozsahu věnuje i vývoji institutu účasti veřejnosti v českém právním řádu a širším souvislostem, a to s cílem identifikovat důvody tohoto obratu a navrhnout způsob, jak právní úpravu ČR navrátit zpět na cestu směřující k zakotvení efektivní právní úpravy účasti veřejnosti. Rozbor české právní úpravy je dále doplněn rozbohem právních úprav VB a Irsko, které jsou rovněž smluvními stranami Aarhuské úmluvy a členskými státy EU, resp. v případě VB bývalým členským státem, a u kterých tak existuje předpoklad, že by měly dostát podobným standardům. Práce se ovšem neomezuje na pouhé srovnání a zhodnocení způsobu, jakým jednotlivé státy naplňují požadavky vyplývající pro ně z Aarhuské úmluvy a práva EU. V právních úpravách srovnávaných zemí jsou zejména hledány možné zdroje inspirace pro českou právní úpravu. V závěru práce je představen návrh *de lege ferenda* vycházející ze zjištěných nedostatků stávající právní úpravy ČR a způsobu jejího přijímání, jakož i z poznání učiněných o právních úpravách vybraných států.

Klíčová slova:

veřejnost, rozhodovací proces, životní prostředí